

SIPOON KUNNAN PERUSKOULUJEN JA ESIOPETUKSEN KOULUKULJETUSSUUNNITELMA JA KULJETUSPERIAATTEET

SIPOON KUNTA
SIBBO KOMMUN
Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet
20.1.2015 4. §

SISÄLTÖ

	sivu
1. JOHDANTO	3
2. LAINSÄÄDÄNTÖ	3
3. LIIKENNETURVALLISUUS	4
4. YLEISET PERIAATTEET	5
5. KULJETUSPERUSTEET	8
6. PERUSOPETUSLAIN KÄSITTEITÄ JA KULJETUKSEN MYÖNTÄMINEN NIIDEN PERUSTEELLA	9
7. KUINKA KOULUKULJETUSTA TAI KORVAUSTA HAETAAN?	10
8. KULJETUSMUOTO JA JÄRJESTYSSÄÄNNÖT	11
9. KULJETUSOIKEUDEN MUUTTUMINEN	13
10. PALAUTE	14
11. TIEDOTTAMINEN	14
12. PÄÄTÖKSENTEKO	14

1. JOHDANTO

Tässä oppaassa esitellään periaatteet, joiden mukaan oppilaalle/esikoululaiselle myönnetään koulukuljetus Sipoon kunnassa.

Sipoon kunnan hallintosäännön mukaan sivistysvaliokunnan tehtävänä on hyväksyä koulukuljetussuunnitelma ja esiopetuskuljetusten periaatteet. Kuljetukset toteutetaan perusopetuslain 32 §:n sekä sivistysvaliokunnan vahvistamien periaatteiden mukaisesti. Sivistysvaliokunnan päätöksen mukaan koulukuljetusjärjestelyt hyväksyy sivistysjohtaja. Tämä ei koske linjaliikenteessä ajavien linja-autojen reittejä ja aikatauluja. Kunta kilpailuttaa tilausajoliikenteen voimassa olevien lakien ja suositusten mukaisesti.

2. LAINSÄÄDÄNTÖ

Perusopetuslain 6 §
Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämipaikkaa.

Perusopetuslain 32 §
Koulumatkat

Jos perusopetusta, lisäopetusta tai 25 §:n 2 momentissa tarkoitettua pidentyn oppivelvollisuuden piirissä olevan esiopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pidempi tai jos se oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen taikka oppilaan kuljetamista tai saattamista varten myönnettävään riittävään avustukseen.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Jos 1 momentissa tarkoitettu oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Perusopetuslain 32 §:n 1 momentin mukaan esiopetuksessa olevalla oppilaalla on vastaava oikeus matkaetuun kuin perusopetuksessa ja lisäopetuksessa olevalla oppilaalla, jos hänen esiopetusmatkansa on pitempi kuin viisi

kilometriä tai oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen matka muodostuu hänelle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Matkaetu myönnetään matkasta kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon.

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Liikenne- ja viestintäministeriön päätöksiä

Koulukuljetusauton edessä ja takana on oltava oma kilpi, jonka voi taksissa korvata valaistulla koulukyytikuvulla.

Autossa on oltava tilaajan antama kuljetusluettelo oppilaista. Oppilaiden on käytettävä turvavyötä.

Taksin ja pikkubussin turvavöiden käyttövelvollisuudessa on olemassa eroja. Taksinkuljettajan on kuitenkin aina käytettävä turvavyötä.

Koulukuljetuksissa ajoneuvokohtainen nopeusrajoitus on 80 km tunnissa.

3. LIIKENNETURVALLISUUS

Vastuut

Kunta tekee omalta osaltaan jatkuvasti työtä koulumatkojen turvallisuuden parantamiseksi. Huoltajien toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan hyvin koulumatkareitti, aikataulujen käyttö ja liikenteessä kulkeminen. Nämä asiat kerrataan vuosittain. Pienempiä oppilaita ei ole syytä päästää kouluun polkupyörällä. Oppilaille suositellaan aina pyöräillessä pyöräilykypärän käyttöä. Myös heijastimen käyttö on ehdottoman tärkeää pimeään vuodenaikaan. Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan ja opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä.

Muiden kuin kunnan kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat ovat itse velvollisia järjestämään lastensa kuljetukset parhaaksi katsomallaan tavalla. Myös kuljetusoppilaiden huoltajat voivat omalla kustannuksellaan järjestää lastensa koulumatkat paremmin, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama perustaso ole heille riittävä.

Koulukuljetuksessa mukana olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti kotoa ajoneuvoon ja ajoneuvosta kotiin. Heijastimien käyttö sekä sääolosuhteisiin nähden asianmukainen pukeutuminen ovat huoltajien vastuulla.

Liikennöitsijän vastuu kattaa oppilaiden kuljetuksen kotipysäkiltä koulun pysäkille ja koulun pysäkiltä kotipysäkille. Muulloin oppilas on koulumatkallaan koulun vastuulla.

Vakuutukset

Koululaisvakuutuksen perusteella korvataan tapaturmat, jotka sattuvat varsinaisella kouluajalla tai koulun järjestämässä aamu- ja iltapäivätoiminnassa, opetuksen aikana, liikuntatunneilla ja -tapahtumissa, välitunneilla sekä otettaessa osaa koulun työsuunnitelman puitteissa järjestettäviin yhteisiin kerhoihin, urheiluosuorituksiin, retkiin, käynteihin näyttelyissä, museoissa, työpaikoilla jne. sekä matkalla suorinta turvallista tietä kouluun tai koulusta. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata.

4. YLEISET PERIAATTEET

Perusopetuslaki sekä Sipoon kunnan sivistysvaliokunnan hyväksymän koulukuljetussuunnitelman kuljetuseriaatteen määrittelevät ehdot, joiden täytyessä Sipoon kunta myöntää oppilaalle ja esikoululaiselle koulukuljetuksen.

Sipoon kunta myöntää perusopetuksessa oleville oppilailleen koulukuljetuksen oman koulupiirin kouluun tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia kaikista oppilaista, joiden koulumatka on yli 5 km, tai kirjallisen hakemuksen perusteella, mikäli koulumatkan pituus ylittää kolme kilometriä (vuosiluokat 1, 2 ja 3) tai mikäli koulumatkalla on sivistysvaliokunnan päätöksen mukaan vaaralliseksi luokiteltu tieosuus (vuosiluokat 1, 2 ja 3). Esiopetukseen myönnetään kuljetus, mikäli matkan pituus on yli 3 km tai koulumatka on sivistysvaliokunnan päätöksen mukaan luokiteltu vaaralliseksi.

Oppilaalla on oikeus myös kävelymatkaan. Koululaisten yleiskunto on heikentynyt liikkumisen vähenemisen myötä. Koulumatkojen kulkeminen kävellen edistää terveyttä ja ennaltaehkäisee monia sairauksia. Samalla lapsi oppii liikkumaan kotiympäristössään ja luottamaan omaan koulumatkasta selviytymiseensä muiden koululaisten tavoin, mikä näin vahvistaa myös lapsen itsetunnon kehittymistä. Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä.

Koulumatka/Matka esiopetukseen

Esi- ja perusopetuksen oppilaiden varsinaisella koulumatkalla tarkoitetaan oppilaiden päivittäistä kodin/asunnon ja koulun/esiopetuspaikan välistä matkaa, jonka oppilas kulkee mennessään kouluun lyhintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä ympäri vuoden olevaa tietä pitkin kodin/asunnon tontin/pihapiirin rajalta koulun/esiopetuspaikan pihalle.

Kuljetukset järjestetään vain kodin ja koulun/esiopetuspaikan väliselle matkalle tai korvataan kodin ja koulun/esiopetuspaikan välisen matkan osalta.

Perusopetuslain 48 b §:n 3 momentin mukaan aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettäessä tulee ottaa huomioon, että niillä toimintaan osallistuvilla lapsilla, joilla on 32 §:n mukainen oikeus koulumatkaetuun, on mahdollisuus käyttää tätä etuutta.

Lain perusteluissa (HE 57/2003) on todettu, ettei kunnalla ole velvollisuutta erikseen järjestää koulukuljetusta iltapäivätoiminnasta. Lain perustelujen mukaan säännös on tarkoitettu toimintojen suunnittelua ohjaavaksi, eikä se siten

esimerkiksi velvoita kuntaa kuljetusten järjestämiseen. Kunnan on kuitenkin syytä huomioida asia kuljetusten suunnittelussa.

Hoitopaikka-/iltapäiväkerhokuljetukset eivät kuulu kuljetusten piiriin, eikä niitä järjestetä eikä korvata, linja-autolippua voi kuitenkin käyttää klo 18:aan asti.

Siinä tapauksessa, että oppilaan omassa koulussa ei järjestetä iltapäivätoimintaa, tarjotaan mahdollisuutta kuljetukseen siihen iltapäiväkerhoon, jonka kanssa koulu on tehnyt sopimuksen toiminnan järjestämisestä. Sipoon kunta ei järjestä eikä korvaa oppilaiden terapiakuljetuksia.

Mikäli esikoululaisella on oikeus ja tarve ympärivuorokautiseen päivähoitoon, esiopetuspaikka ja kuljetustarve käsitellään yksilöllisesti.

Kaksi osoitetta

Oppilaalla/esikoululaisella on vain yksi osoite väestörekisterissä. Kunnalla ei korkeimman hallinto-oikeuden mukaan ole velvollisuutta järjestää lapselle maksutonta koulukuljetusta vanhempien avioeron seurauksena syntyneiden asumisjärjestelyjen vuoksi.

Ostavastuuraajat

Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Matka, joka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin, on pisimmillään omavastuumatkoina määritellyn kilometrirajan mukainen.

Oppilaan edellytetään kävelevän kuljetusreitinvarteen. Omavastuuraajat kävelen tilausajo- ja linja-autoreitinvarteen ovat vuosiluokilla 1–6 kaksi kilometriä ja vuosiluokilla 7–9 kolme kilometriä.

Kunta ei vastaa erillisistä kuljetuksista huonoissa keliolosuhteissa. Näissä tapauksissa huoltajan vastuulla on päätös kouluun lähettämisestä. Ongelmatilanteissa liikennöitsijä tai HSL ottaa mahdollisuuksien mukaan yhteyttä Sivistöosaston Hallintopalvelut-tulosyksikköön, joka pyrkii tiedottamaan asiasta oppilaille ja huoltajille joko koulun kautta tai suoraan. HSL:n kotisivuilla ja Oma HSL:n kautta tiedotetaan bussiliikenteestä poikkeustilanteissa.

Kuljetusreitit ja -ajat voivat lukuvuoden aikana muuttua.

Oppilaan huoltajalle voidaan hakemuksesta maksaa koulumatkakustannusten korvausta, jos oppilas täyttää koulukuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa oppilasta. Tällöin kunta ei pääsääntöisesti järjestä oppilaalle kuljetusta eikä anna vuoroautolippuja. Korvaus maksetaan HSL:n vahvistaman taksan mukaisena korvauksena/matka aikuisen (saattajan) ja lapsen halvimmän lipputuotteen mukaan. Koska alle 7-vuotias saa kulkea ilmaiseksi linja-autossa, maksetaan esikoululaisen saattoavustuksesta vain aikuisen halvimmän lipputuotteen mukainen korvaus. Korvaus maksetaan huoltajan pankkitilille jälkikäteen kuukausittain.

Oppiaineen (esim. A2-kieli, uskonto, tekninen työ tai liikunta) opiskelu muualla kuin lähikoulussa

Kunta järjestää yhden vapaaehtoisen A2-kielen opiskelun (3.–6.-luokkalaiset) edellyttämät kuljetukset koulun lukujärjestyksen ja tarpeen mukaan, vaikka oppilas ei olisi muuten kuljetusoppilas. Näistä kuljetuksista ei tehdä erillisiä kuljetuspäätöksiä.

Matkan pituus

Matkan pituus tarkoittaa yhdensuuntaista koulumatkaa. Matka mitataan lyhintä ympäri vuoden käytettävissä olevaa tietä pitkin.

Koulumatka mitataan seuraavalla tavalla:

- a. koulun/esiopetuspaikan osoitteen mukaan koulun/esiopetuspaikan portille, koulujen mittauskohta on merkitty kunnassa säilytettävään karttaan
- b. oppilaan pihapiirin rajalta
- c. mittausprosessi on seuraavanlainen:
 - kunta mittaa matkan kartan perusteella
 - tarkistusmittaus tehdään tarvittaessa taksilla.

Valtaosa Sipoon kunnan tiestöstä koostuu valtion- tai yksityisteistä. Kunnan toiminnoista ja päätöksistä aiheutuu liikennettä yksityisteillä, kuten koulukuljetuksia ja kotipalvelua. Tällainen liikenne otetaan huomioon ao. kiinteistöjen tieyksiköissä. Kunnalle ei tällaisesta tienkäytöstä aiheudu maksuvelvoitetta (tiemaksua).

Kunnan edellyttämään reittiin saattaa kuulua tie, jota käytetään vain läpiajoon, esim. ajoreitin tai koulumatkan kävelyosuuden lyhentämiseksi. Sipoon kunta huomioi esimerkiksi joukkoliikenteen linja-autoreitit myöntäessään yksityisteiden avustuksia, jotta tiekunnilla olisi mahdollisuus riittävällä tavalla huolehtia teiden kunnossapidosta, mm. liukkauden torjunnasta.

Odotusajat

Aikataulusta johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai illalla. Auto/linja-auto ei ole myöhässä, jos se saapuu pysäkillä 15 minuutin kuluessa sovitusta ajasta. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina.

Erityiset syyt

Oppilaan erityisestä terveydellisestä syystä huoltaja voi hakea sivistysvaliokunnalta vapaamuotoisella hakemuksella poikkeusta yleisistä periaatteista. Hakemuksessa tulee olla liitteenä lääkärinlausunto. Tällöin korvaus on enintään verohallinnon määrittelemä oman auton kilometrikorvaus ilman korotuksia. Kunta korvaa yhden yhdensuuntaisen matkan aamulla kotoa kouluun ja yhden yhdensuuntaisen matkan iltapäivällä koulusta kotiin.

Esikoululaisen kuljetusoikeus voi perustua myös sosiaaliviranomaisen antamaan lausuntoon, jonka Sipoossa antaa Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelupäällikkö. Lausunnosta on käytävä ilmi kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi se, millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan. Lausunnosta on myös selvästi käytävä ilmi, mille ajanjaksolle asiantuntija suosittelee kuljetuksen järjestämistä.

5. KULJETUSPERUSTEET

Koulukuljetusten järjestämisen pääperiaatteena on kuljetusten järjestäminen lyhintä reittiä pitkin edullisinta kulkuneuvoa käyttäen. Koulukuljetuksissa maksetaan ensisijaisesti matkalipun muodossa kulukorvaus syntyneistä kustannuksista, kun oppilaat käyttävät olemassa olevaa julkista liikennettä. Mikäli linjaliikenteessä kulkevia linja-autoja ei voida hyödyntää, hoidetaan kuljetukset tilausajoina.

Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan useita eri kuljetusmuotoja (linja-auto, tilauslinja-auto ja taksi). Tilausajokuljetuksia ei järjestetä ovelta ovelle -kuljetuksina, vaan oppilaat kerääntyvät linja-auton tai ns. tilausliikenteen pysäkeille samalla tavoin kuin linja-autoa käyttävät oppilaat kerääntyvät linja-autopysäkeille.

Esikoululaisten kuljetukset pyritään ensisijaisesti järjestämään siten, ettei heidän tarvitsisi vaihtaa kulkuvälinettä.

Oppilaille ei pääsääntöisesti järjestetä kuljetuksia kodin ja pysäkin välille, jos matka on lyhyempi kuin omavastuurajat 2 km (esikoululaiset ja vuosiluokkien 1–6 oppilaat) ja 3 km (vuosiluokkien 7–9 oppilaat).

Pääsääntöisesti liikennöitsijä osoittaa pysäkin paikan, joka voi olla linja-autopysäkki, liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka. Jos oppilaan huoltaja ja liikennöitsijä ovat eri mieltä pysäkin paikasta, kunta ja liikennöitsijä päättävät yhdessä lopullisen pysäkin paikan tieliikennelain pohjalta.

Koulukuljetusten sujuminen kuljetusreiteillä edellyttää oppilaiden olemista riittävän ajoissa (vähintään 5 minuuttia ennen) sovitussa noutopaikassa. Autoa tulee odottaa 15 minuuttia yli sovitun aikataulun, jonka jälkeen lapsi voi palata kotiin ja ottaa yhteyttä joko vanhempiin, kouluun tai Sivistysosaston Hallintopalvelut-tulosityksikköön. Jos lapsi myöhästyy kuljetuksesta, erillistä kuljetusta ei järjestetä. Tällöin kuljetus kouluun on vanhempien vastuulla.

Tilausajokuljetuksessa voivat kulkea vain ne oppilaat, joilla on erikseen siihen kuljetusoikeus. Ajoneuvojen täyttöaste vaihtelee kuljetusoikeuden saaneiden oppilaiden määrän mukaan. Tällöin muodostuu väkisinikin tilanteita, joissa linja-autovuoroa odottavan tai tilausajo- tai linja-autopysäkillä kävelevän oppilaan ohi ajaa tilausliikenneajoneuvo, joka kuljettaa erillisen kuljetusoikeuden saaneita oppilaita. Jos kunta myöntäisi yksittäiselle oppilaalle oikeuden käyttää ohi ajavaa tilausajovuoroa, jouduttaisiin sama oikeus myöntämään kaikille muillekin joukkoliikennevuoroja käyttäville oppilaille, joiden ohi ajaa tilausajo. Tällöin muodostuisi tilanne, jossa julkisen liikenteen vuorot olisi pakko korvata tilausajokuljetuksilla.

Nykyiset tilausajosopimukset eivät riitä kaikkien oppilaiden kuljetuksiin. Tällainen tilanne olisi myös koulukuljetusperiaatteiden vastainen, koska oppilaat pyritään nimenomaisesti ohjaamaan joukkoliikennevuoroihin. Tilausajoratkaisu olisi myös huomattavasti kalliimpi. On siis kyse oppilaiden yhdenvertaisesta kohtelusta kunnan eri osissa, kun yksittäiselle oppilaalle tai muutamille oppilaille ei anneta lupaa käyttää tilausajokuljetusta.

Saaristossa vakituisesti asuvien oppilaiden koulukuljetukset hoidetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kilpailuttaman saaristoliikenteen puitteissa. Sivistysosasto ja liikennöitsijä sopivat aikatauluista siten, että liityntäkuljetusmuotona on ensisijaisesti mahdollista käyttää joukkoliikennettä.

6. PERUSOPETUSLAIN KÄSITTEITÄ JA KULJETUKSEN MYÖNTÄMINEN NIIDEN PERUSTEELLA

Vaarallinen koulutie

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta on velvollinen järjestämään kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaamaan huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta.

Sivistysvaliokunta hyväksyy tarpeen mukaan koulukuljetussuunnitelman ja ne tieosuudet, jotka katsotaan liian vaarallisiksi. Vaarallisia tieosuuksia pitkin kulkeville esikoululaisille tai 1., 2. ja 3. luokan oppilaille myönnetään vanhempien hakemuksesta kuljetus matkan pituudesta riippumatta. Teiden ylittämistä ei kuitenkaan yleensä pidetä kuljetuksen perusteena.

- Uusi Porvoontie (tie nro 170) niillä tieosuuksilla, joilta puuttuu kevyen liikenteen väylä
- Gumbontie Uuden Porvoontien ja Gumbostrands skolan välisellä osuudella
- Kalkkirannantie siltä osin kuin kevyen liikenteen väylä puuttuu
- Brobölientie Öljytien ja Sipoonjoen välisellä osuudella
- Keravantien ja Kuninkaantien risteys
- Jokivarrentie
- Linsvedintie/Rajakulmantie
- Öljytie ja sen ylittäminen luokitellaan vaaralliseksi
- Lahdentie ja sen ylittäminen luokitellaan vaaralliseksi siellä, missä suojatie puuttuu ja nopeusrajoitus on 80 km/h.

Päätös mahdollisista muista tieosuuksista, jotka luokitellaan vaarallisiksi koulumatkoiksi, tehdään sen jälkeen kun tieviranomaiset ja poliisi ovat antaneet lausuntonsa asiasta. Kunnalla on myös käytössään Koululiitu-ohjelma, josta yleisten teiden vaarallisuustunnusluvut näkyvät. Ohjelma päivitetään vuosittain. Sipoossa ei ole turvalliseksi luokiteltuja koulumatkoja.

Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, mutta suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset. Yksinomaan valaistuksen puuttuminen ei yksinään tee tiestä vaarallista.

Kunta tai sivistysvaliokunta pyytää tarpeen mukaan lausunnot tieviranomaisilta ja poliisilta. Tieviranomaisten lausunto perustuu mm. seuraaviin tien vaarallisuuteen vaikuttaviin seikkoihin. Tielaitokselta kunta saa tiedot mm. kyseisen tien tieluokasta, joka voi olla esimerkiksi valtatie, kantatie, seudullinen tie, kokoojatie tai yhdystie.

Seuraavat seikat voivat vaikuttaa tieosuuden vaarallisuuteen yhdessä tai erikseen:

- tien toiminnallinen luokka
- tien ylityskohdat
- liikennemäärät
- raskaiden ajoneuvojen osuus
- nopeusrajoitukset
- tien leveys
- piennarleveys
- tien mäkisyys ja kaarteisuus
- mahdolliset kevyen liikenteen väylät ja tievalaistus.

Paikallinen poliisi antaa tiedot autojen todellisista nopeuksista ja kuljettajien ajotottumuksista tietyissä paikoissa.

Vaikea tai rasittava matka

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa oppilaan huoltajalle matkakustannuksia, jos matka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää aina asiantuntijan lausuntoa.

Lausunnon voi antaa lääkäri, psykologi tai muu asiantuntija tapauksesta riippuen. Lausunnosta on käytävä ilmi kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi se, millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan. Lausunnosta on myös selvästi käytävä ilmi, mille ajanjaksolle asiantuntija suosittelee kuljetuksen järjestämistä.

7. KUINKA KOULUKULJETUSTA TAI KORVAUSTA HAETAAN?

Koulumatkan järjestämistä tai koulumatkakulujen korvausta haetaan jokaiselle lukuvuodelle erikseen. Kuljetushakemukslomakkeita saa kouluista tai kunnasta, jonne ne voi myös palauttaa.

Mikäli huoltaja kuljettaa vakituisesti itse esikoululaista tai 1.–3. vuosiluokan oppilasta, joka on oikeutettu kuljetukseen, voidaan huoltajalle hakemuksesta maksaa halvimman kuljetustaksan mukainen korvaus, mikäli kunnan järjestämä kuljetusta ei ole.

Saaristossa asuvien oppilaiden kuljetuksissa käytetään ensisijaisesti olemassa olevaa saaristoliikennettä ja sovitaan tapauskohtaisesti huoltajan ja Siipoon kunnan välillä, miten ja millä koulumatkat järjestetään.

Jos oppilas muuttaa tai vaihtaa koulua kesken lukuvuoden, on kuljetusta haettava uudelleen. Myös asiantuntijalausunnot on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen. Erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden perusteella (esim. tapaturmat), voidaan kuljetus järjestää tai korvata lyhemmäksikin ajaksi. Päätös tehdään lukuvuodeksi kerrallaan tai kolmeksi lukuvuodeksi, mikäli perusteluna on 1., 2. ja 3. vuosiluokan oppilaalle vaaralliseksi luokiteltu tieosuus. Tapaturmien vuoksi järjestettävän koulukuljetuksen järjestämiseen on varattava kolme arkipäivää siitä päivästä lukien, jona asiantuntijalausunto on saapunut kuntaan.

Kuljetus esiopetukseen tai korvausta esikoululaisen kuljettamisesta haetaan esiopetukseen ilmoittautumisen yhteydessä. Kuljetushakemuslomakkeita saa esiopetuspaikoista, päiväkodeista tai kunnan Infosta, jonne ne voi myös palauttaa.

8. KULJETUSMUOTO JA JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Laki järjestyksen pitämisestä joukkoliikenteessä oikeuttaa kuljettajan poistamaan häiriötä aiheuttavan matkustajan, joka kuljettajan kiellosta huolimatta jatkaa häiriön aiheuttamista. Matkustajaa ei saa kuitenkaan poistaa, jos siitä aiheutuisi vaaraa hänen terveydelleen.

Siinä tapauksessa, että lapsi ei suostu käyttämään turvavyötä, hänet poistetaan yhden varoituksen jälkeen määräajaksi kuljetuksesta.

Kuljettajalle on taattava työrauha. Oppilaat eivät myöskään saa häiritä muita matkustajia. Vaatteiden puhtaus ja siisteys sekä käyttäytyminen hyviä tapoja noudattaen rauhallisesti on oleellista kanssamatkustajien viihtyvyyttä sekä kuljettajan työskentelyä ajatellen.

Liikennöitsijä ja oppilaan huoltajat sekä oppilas sopivat keskenään yhteistyössä koulun kanssa lapsen ajoneuvolle aiheuttamista vahingoista. Kunta ei ole korvausvelvollinen.

Lukujärjestyksen mukaista koululiikuntaa tai talvitapahtumia varten saa autossa kuljettaa liukureita, suksia, pulkkia ja luistimia. Suksien kuljetuksesta on kuitenkin etukäteen koulun välityksellä ilmoitettava Sivistysosaston Hallintopalvelut-tulosityksikköön, jotta erillinen kuljetus voidaan tarpeen mukaan järjestää.

Kuljettajan on muistettava olevansa oheiskasvattaja. Palvelun, käyttäytymisen ja kielenkäytön on oltava ystävällistä ja asiallista.

Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Ajoneuvossa ei saa liikkua paikasta toiseen kuljetuksen aikana. Syöminen ja juominen on ajoneuvoissa kiellettyä.

Liikennesääntöjen rikkomisesta ilmoitetaan poliisille.

Linja-auto

Oppilaille ja esikoululaisille jaetaan lukuvuoden ensimmäisenä koulupäivänä henkilökohtainen HSL:n matkakortti, joka kelpaa linja-autoissa vain koulupäivinä klo 04.30:n ja 18.00:n välillä. Kunta maksaa lukuvuoden ensimmäisen matkakortin.

Mikäli kortti häviää tai rikkoutuu, tulee uusi matkakortti noutaa HSL:n palvelupisteestä ja hävinnyt kortti suljetaan. Uudesta kortista peritään HSL:n hinnaston mukainen maksu. Jos oppilaalla ei jostakin syystä ole linja-autossa korttia mukana, kuljettajalla on oikeus vaatia maksu matkasta. Kortti on Sipoon kun-

nan omaisuutta eikä sitä saa sotkea, taittaa tai muulla tavalla tahallisesti vahingoittaa. Tahallisesti vahingoitetun kortin joutuu korvaamaan. Jos kortti lakkaa toimimasta, on otettava yhteyttä HSL:n myyntipisteeseen. Viallisesta kortista ei peritä maksua. Kortti palautetaan koulun kautta Sivistysosaston Hallintopalvelut-tulosityksikköön lukuvuoden lopussa tai kuljetustarpeen tai kuljetus-oikeuden muuttuessa. Palauttamattomasta kortista peritään korvausmaksu.

Linja-autojen kuormitusmääräykset ja löytötavarat

Säännöllisessä, kaikille avoimessa liikenteessä saa rekisteriotteeseen merkityn paikkamäärän (istumapaikat ja seisomapaikat) tilapäisesti ylittää 30 %:lla.

Kadonnutta matkakorttia voi tiedustella katoamista seuraavana arkipäivänä klo 16:n jälkeen HSL:n asiakaspalvelusta tai matkakortin palvelupisteestä. Bussiin jääneitä tavaroita voi tiedustella Suomen löytötavarapalvelusta, www.loytotavarat.net.

Tilausajo

Sipoon kunta pyrkii ylläpitämään peruspalvelutason säännöllisessä linjaliikenteessä. Tarkoituksena on turvata säännölliset yhteydet kuntakeskuksiin mm. koulu- ja työmatkoja sekä asiointia varten. Tilausliikenne, myös koulukuljetus, voi olla vain linjaliikennettä täydentävää. Koulukuljetus on siis mahdollista tilausajona vain, jos koululaisten kuljetus ei käy päinsä linjaliikenteessä.

Tilausajokuljetus on aina ensisijaisesti liittymäkuljetusta linja-autolle, ellei mitään erityissyytä ole. Mikäli linja-autoliikennettä ei ole lainkaan, järjestetään kuljetus tilausajolla.

Oppilaan tulee käyttää sitä tilausajokuljetusta, joka hänelle on järjestetty. Tilaajan (Sipoon kunta) tulee antaa matkustajaluettelo kuljetuksen suorittajalle. Luettelon tulee olla autossa kuljetusten aikana ja kunta päivittää sen tarpeen vaatiessa. Tilaaja maksaa vain luetteloon merkittyjen koululaisten kuljetuksesta. Perusopetuslain tarkoittamissa oppilaskuljetuksissa oppilaskuljetusluettelo on ainoa virallinen luettelo, joka kattaa vastuun. Tästä syystä kunnan tilaamissa koulukuljetuksissa ei voi matkustaa muita oppilaita. Muiden kuljettaminen on kiellettyä, ellei siitä tilaajan kanssa ole erikseen sovittu.

Ajoneuvon nousta ja ajoneuvosta poistutaan tienreunan puolelta. Mikäli oppilaan on ylitettävä tie, on syytä odottaa ajoneuvon poistumista, eikä ajoneuvon takaa saa ylittää tietä.

Mikäli etupenkillä kuljetetaan oppilasta, joka on alle 135 cm pitkä, hänen on käytettävä asianmukaista korokeistuinta.

Kuljettajan ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy pysäkillä tai esimerkiksi lähtee hakemaan unohtunutta tavaraa kotoa tai koulusta. Oppilaan on oltava sovittuna aikana sovitulla pysäkillä, ei esimerkiksi jossain sen läheisyydessä.

Oppilaan jäädessä kuljetuksesta pois, esimerkiksi sairauden takia, asiasta on ilmoitettava liikennöitsijälle oppilaan matkakortissa ja aikataulussa olevaan pu-

helinnumeroon klo 06.30:n ja 19.00:n välisenä aikana. Tekstiviestit vastaanotetaan, mutta niitä ei kuitata vastaanotetuiksi. Toimintarajoitteiset oppilaat saavat erityishuomiota.

Mikäli oppilaan kuljetustarve muuttuu lukuvuoden aikana pysyvästi, on siitä ilmoitettava kuntaan.

Salassapito ja vaitiolovelvollisuus

- kuljetettaviin tai heidän perheisiinsä liittyviä asioita ei kerrota ulkopuolisille
- kuljetusreittejä koskevat oppilaslistat on tarkoitettu vain asianomaisia koulukuljetuksia ajaville kuljettajille ja kuljetusten järjestäjille.
- oppilaslistat eivät ole julkisia asiakirjoja eikä niissä olevia tietoja saa luovuttaa ulkopuolisille
- autoilija/liikennöitsijä vastaa listojen huolellisesta säilyttämisestä ja huolehtii vanhojen listojen asianmukaisesta hävittämisestä.

9. KULJETUSOIKEUDEN MUUTTUMINEN

Vieraan kunnan tarjoamaan erityisopetukseen siirretty Sipoon kunnan oppilas

Viranhaltijapäätöksen perusteella vieraan kunnan tarjoamaan erityisopetukseen siirretyn Sipoon kunnan oppilaan koulumatkakuljetukset korvaa Sipoon kunta.

Sipoon kunnan oppilas muuttaa kunnan sisällä ja lähikoulu muuttuu

Oppilas voi jatkaa lukukauden loppuun aloittamassaan Sipoon kunnan koulussa huoltajien hakemuksen mukaan. Sipoon kunta järjestää ja korvaa oppilaan koulumatkakustannukset ainoastaan lukukauden loppuun.

Sipoon kunnan oppilas haluaa aloittaa koulunkäynnin vieraan kunnan koulussa

Oppilaat voivat hakea muuhunkin kuin oman kunnan lähikouluun. Sipoon kunta ei järjestä eikä korvaa oppilaan koulumatkoja, mikäli oppilas huoltajien hakemuksen perusteella käy muussa kuin kunnan hänelle osoittamassa koulussa.

Sipoon kunnan oppilas muuttaa muuhun kuntaan

Oppilas voi jatkaa koulunkäyntiään sipoolaisessa koulussa huoltajan hakemuksen mukaisen ajan, mikäli koulun rehtori puoltaa hakemusta ja opetusryhmissä on tilaa. Sipoon kunta ei järjestä eikä korvaa oppilaan koulumatkoja.

Vieraskuntalainen haluaa aloittaa koulunkäynnin Sipoossa

Vieraskuntalaisella oppilaalla on mahdollisuus hakea kouluun Sipooseen. Sipoon kunta ei järjestä eikä korvaa oppilaan koulumatkoja.

Vieraskuntalainen oppilas muuttaa Sipooseen

Oppilas voi jatkaa koulunkäyntiään entisessä koulussaan huoltajan hakemuksen mukaisen ajan, mikäli vieraan kunnan kouluviranomaiset myöntävät luvan. Sipoon kunta ei järjestä eikä korvaa oppilaan koulumatkoja.

10. PALAUTE

Mahdollisia laaturvirheitä koskeva palaute osoitetaan Sivistysosastolle tai suoraan liikennöitsijälle. Kaikki Sivistysosastolle tulleet valitukset kirjataan ja selvitetään liikennöitsijän kanssa. Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin. Jos oppilas matkustaa linja-autossa esimerkiksi vahingossa poistumispaikasta ohi, on syytä aina ottaa yhteyttä kuljettajaan, jolloin hän voi auttaa ja selvittää tilannetta.

11. TIEDOTTAMINEN

Kouluissa käydään kuljetusperiaatteet läpi kaikkien huoltajien kanssa kouluihin ilmoittautumisen yhteydessä sekä kuljetusoppilaiden kanssa jokaisen uuden lukuvuoden alkaessa.

Syyslukukauden ensimmäisessä vanhempainillassa tiedotetaan kuljetusten periaatteista. Tarvittaessa tilaisuuteen kutsutaan asiantuntijoita.

Koulukuljetussuunnitelma on kaikkien luettavissa Sipoon kunnan kotisivuilla.

Helsingin seudun liikenne vastaa joukkoliikenteestä ja siihen liittyvästä tiedottamisesta.

12. PÄÄTÖKSENTEKO

Sivistysvaliokunta hyväksyy tarpeen mukaan koulukuljetussuunnitelman ja kuljetusperiaatteet.

Epäselvissä koulukuljetusta koskevissa kysymyksissä huoltajat ottavat ensisijaisesti yhteyttä kuntaan.

Sivistysvaliokunnan päätöksen mukaan koulukuljetusjärjestelyt hyväksyy sivistysjohtaja.

Kunnan Sivistysosasto tekee aina kaikki koulukuljetuksia koskevat kuljetuspäätökset. Koulukuljetusasioissa päätöksentekijänä ovat Sivistysosaston viranhaltijat ja valitukset osoitetaan suoraan Helsingin hallinto-oikeudelle.

Mikäli huoltajat ovat tyytymättömiä Sivistysosaston tekemään päätökseen tai järjestämään kuljetukseen, he voivat tehdä vapaamuotoisen kirjallisen oikaisuvaatimuksen, joka osoitetaan sivistysvaliokunnalle tai suoraan Helsingin hallinto-oikeudelle.

Mikäli huoltajat eivät tyydy sivistysvaliokunnan päätökseen, siitä voi valittaa Helsingin hallinto-oikeuteen.

